

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre. 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 18.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A miniszterelnök és a szabad- elvű párt.

Debreczen, május 2.

A szabadelvűpárt legközelebb tartott értekezletén előkelő képviselők tolmácsolták Széll Kálmán miniszterelnök előtt a párt ragaszkodó szeretetét és feltétlen bizalmát s nagy demonstrációval adtak kifejezést változhatatlan érzelmeiknek, melylyel a miniszterelnök személye és hazafias működése iránt mindenkor viseltettek.

Okul szolgált e politikai demonstrációra és a szabadelvűpártban levő egyetértés tolmácsolására az a sokféle támadás, melyet egy idő óta néhány ellenzéki lap indított a miniszterelnök személye s működése ellen.

Ez ok mellett azonban megkövetelte a demonstrációt az a körülmény is, hogy néhány lap egy idő óta jobb témára érdemes kitéréssel hirdette, hogy Széll Kálmán és a szabadelvűpárt többsége között nem uralkodik az az összhang, mely előfeltétele a sikeres továbbműködésnek. Ugy igyekeztek felfűni a dolgot, mintha a többségben nézeteltérések folytán beállott szakadozások lennének s az egyes töredékek működése titkos cselszö-

vényekben és személy elleni agitációban nyilvánkoznék.

Aki a viszonyokba jobban be volt avatva s nem az ellenzéki lapok üres lárínája után indult el a szabadelvűpárt helyzete megítélésénél, az legfeljebb mosolyogni tudott magában e szánalmasan naiv mesén.

Hiszen a miniszterelnök nem *névtelen* vezére a szabadelvűpártnak hanem vezérlő szelleme, kinek intézkedése mindig a párt helyesléseivel találkozik. Az ő államférfiúi kapacitásának és személye nagy fontosságának szives készséggel alárendeli magát minden hive, mert tudja, hogy Széll Kálmán hazafias érzülete csak oly cselekedetnek lehet rugója, melyből az országra csak haszon háramolhatik.

Abban a tekintetben, hogy Széll Kálmánt vezéreül ismerje el, nincs semmi különbség a régi és új tagok között; nincs azok között, kik régebben alkották a többséget és nincs azok között sem, kik ujonnan léptek a párt kötelékébe.

Ha talán merülnének is fel a pártban véleménykülönbségek holmi elvi dolgokra vonatkozólag, a miniszterelnök iránti tisztelet és rokonszenv tekintetében semmiféle különbség nincs és épen ez az oda-

adás Széll Kálmán személye iránt mindenkor elég kezeség arra, hogy a gyakorlati törvényhozásban minden politikai árnyalat egységesen fog összeolvadni.

Ebben a tekintetben a szabadelvű párt tagjai nem csináltak titkot s mindenkor hangsúlyozták a párt tagjai között fennálló békés egyetértést, mit különben a beavatottak is jól tudhattak.

Ha mégis előkelő párttagok indítatva érezték magukat, hogy fényes bizalmi nyilatkozattal demonstrálják a miniszterelnök és pártja között fennálló egyetértést, úgy bizonyára csak az a jó szándék vezérelhette őket, hogy a keringő álhirekkel szemben az ország közvéleményét felvilágosítsák s a netalán nyugtalankodókat meggyőzzék a pártegységről s ezáltal elhárítsák a támadásokat, melyek a jövőben a párt ellen — bármely oldalról — történének.

Hogy ez a demonstráció által tökéletesen eléretett, arról meg lehetünk győződve és ha valaki csakugyan abban törné a fejét, hogy a békétlenséget igyekeznek a szabadelvű pártban elhitetni, bizonyára mihamar meg fog győződni arról, hogy szives igyekezete teljesen kárba vészett.

TÁRCZA.

A szpiritusgyár könyvelője.

Irta: Kerényi Miklós.

I.

Léha fráter volt, a ki megunta már az összes élvezeteket. Nem kellett már neki sem ló, sem asszony. A pénze is elfogyott, az adósságai épen elérték azt a mértéket, melyen túl megszűnik minden hitel.

Egy poétikus, napsugaras délutánon különös melankólia fogta el.

— Hát élet ez? — monológizált.

Künn az utcán javában folyt a nagyvárosi élet vásárja, a melytől a blazirt gavallér szörnyen megundorodott.

— Mihez kezdjek? Ha továbbra is így tart ez a melankólia, két napon belül főbe lövöm magam.

Unalmában a lapokat forgatta. Egy hirdetésen akadt meg a szeme. Egy vidéki városkában egy gyárhoz keresnek intelligens, fiatal embert. A könyveket kell vezetnie, a miért tisztességes fizetést kap.

Nem gondolkozott sokáig a dolgon. Levélpapírost, tintát kért a pinczértől és megírta az ajánlatát. Egy óra múlva már el is fejeztette a dolgot és ott volt régi ismerősének, egy ballerínának lakásán.

Ledőlt a két méter széles pamlagra.

— Te Molly! Boldog idők voltak, mikor még ur voltam. Ugy-e?

— Most is ur vagy.

— Az ám. Nincs egy fityingem sem, meg a hitelezőim is fölmondták a szolgálatot.

— Kár. Pedig azt hittem, hogy meg-

veszed nekem azt a kék selyem ruhát. Miért nem nősülsz meg?

— Persze gazdagon.

— Természetes.

— Nagyon rossz hírnevem van odalenn a gazdag Torontálban. Nem kapok leányt feleségül.

A gavallér fölkel. Izgatottan járt föl és alá.

— Mit fogsz csinálni?

— Lemegek valahová vidékre krumplit kapálni, vagy tudja az Isten, ruihez kezdek. De mindenki azt mondja, hogy dolgozzam. Nem tudom, milyen érzés az, ha az ember dolgozik. Soha sem próbáltam!

II.

Három nap múlva választ kapott, hogy az ajánlatát elfogadták. Leutazott abba a kis vidéki városkába. Hátha új otthon talál ott, talán visszanyeri lelke egyensúlyát is. Beállott a szpiritusgyár irodájába. Nem volt ostoba ember és néhány nap alatt úgy megbarátkozott a számokkal, mintha egész életén át velük bajlódott volna.

De ezt is hamarosan megunta. Valaminek hiányát érezte. Valami nincs meg, a minek lennie kell, a mi az ő elernyed idegeit felizgassa.

A koresmában megismerkedett az intelligenciával. A járásbíróság aljegyzője lett a czimborája. Ennek panaszkodott.

— Nem tudom megszokni ezt az életet.

— Dehogyan nem. Tudom én, mi kell neked. Itt vidéken mindegyikünknek bele kell szeretnünk valakibe; akkor ezután jól érezzük magunkat.

— Eh, mit asszony, leány. Ha egyszer

beszélék valakivel, rögtön belém bolondul. De különben is nincs már nekem szívem. A budapesti kávéházak füstje kiaszalt belőlem minden érzést.

— No-no. Van itt olyan leány, ki után már az egész vidék fiatalága bomlott, de az hideg maradt, mint a jégcsap.

— Ismerem az ilyen vidéki bakfiseket. Megmutatom neked, hogy három hét alatt majd meghal utánam.

— Nem hiszem.

— Majd megmutatom.

III.

Bánóczy Dezső, a szpiritusgyár könyvelője vasárnap felöltötte a huszárhadnagyi uniformisát és egyszer végig sétált a főutcán. A gazdag Bayer boltja előtt is elment, de meg sem mozgatta fejét, hogy tekintsen.

Azután inni, dorbézolni kezdett. Minden éjszaka murizott. Éjjel után pont egy óraker glédába sorakoztak a cigányok.

— Előre! — kiáltotta Bánóczy.

A cigányok már tudták, hová. A Bayerék házának utolsó ablakánál húzták a szebbnél-szebb nótákat. Az egész város arról beszélt, hogy a szpiritusgyár könyvelője megbolondult.

A szőkehajú Bayer Stefike azonban az maradt, aki volt.

A mikor szóba hozták neki az éjjeli zenéket, összebigyesztette duzzadt, meggyipiros ajkait:

— Egy könyvelő!?

Az éjjeli zenék pedig tovább folytak már harmadik hete.

Stefike szíve nem lágyult meg, de ti-

A delegációk összehívása. Ó Fel-sége a következő legfelsőbb kéziratot intézte a magyar miniszterelnökhöz:

Kedves Széll! A közös ügyek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről az 1867. évi XII. törvények értelmében az 1900. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1900. évre megválasztott bizottságot a részökre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett, f. évi május hó 12-ére Budapestre ezennel egybehívom.

Midőn ehhez képest egyuttal közös miniszteriumaimat alkotmányoszerű előterjesztéseik megtételére utasítom, megbízom Önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése és e bizottság tagjainak egybehívása iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1900. évi április hó 27-én.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

A Széll Kálmánhoz intézett kézirathoz egészen hasonló a Körber osztrák miniszterelnökhöz intézett kézirat. A magyar országgyűlés a legközelebbi napokban fogja megválasztani a delegátusokat, az osztrák Reichsrathot pedig, a mint tudjuk, e célból május hó 8-ikára hívták össze.

Az osztrák nemzetiségek egyezkedése. Az állandó kiegyezési bizottság kebleből a választási reform tárgyalására kiküldött albizottság tegnap Chlumetzky báró elnöklete alatt ülést tartott, a melyen Ulrich tartományi bizottsági tag jelentést terjesztett elő, a mely a lakosság számaránya és az adók megoszlása körül támadt differenciákat hivatott volna kiegyenlíteni. A jelentés felett, a melyet holnap bemutatnak az állandó bizottság plénumában, általános vita fejlődött ki.

tokban tetszett neki a gavallérnak ez a szívos kitartása.

A tizenhatszadik éjjeli zene után azt mondta:

— Elment ennek az embernek az esze?...

Bánóczy mindeuról értesült és nyugodtan hallgatta az aljegyzőt, a midőn az kárörvendve mondotta neki:

— Csődöt mondott a tudományod?...

A tizenkilencedik éjjeli zene is megtörtént. A huszadik nap Bánóczy a szokottnál vadabb mulatságot rendezett és sokat, nagyon sokat ivott.

Éjjel után 1 órakor a cigányok sorakoztak. Természetesnek találták, hogy éjjeli zene lesz, de Bánóczy olyat kiáltott, hogy a harmadik házhoz is eljutott a hangja:

— Allj!

— De nagyságos uram, itt az ideje.

— Nem lesz éjjeli zene, ha mondom.

Ebben a perczben az asztalokról szerte szét röpültek a flaskók, poharak. Csönd lett a korezmában. Azután ledült az asztalra és elaludt.

De nem aludt ám Steffike. Várta, várta az éjjeli zenét, amelyhez már annyira hozzá szokott. Várt, hogy kikandikálhasson az ablakon és láthassa azt a délczag fiatal embert.

Várt, várt. Már a hajnal első sugarai belopózkodtak patyolatfűhő ágyáig, de nem jöttek a cigányok.

Hirtelenül nyílalást érzett a szíve táján és maga sem tudta, hogyan történt. Keservesen sirni kezdett.

Egészen nedves lett a párna.

IV.

Másnap délben az öreg Bayer haragosan jött haza. Igazgatósági tagja volt a spiritusgyár részvénytásaságnak. Künn volt

Balneologus kongresszus.

Debreczen, május 2,

A balneologusok kongresszusa, mely most tartja üléseit Budapesten, Oelhofer H. G. felolvasásával, a természetes és mesterséges ásványvizek rendkívül aktuális kérdéséről, érte el tetőpontját. Oelhofer felolvasása, mely a balneologusok körén telerész Magyarországon a legmelegebb érdeklődést fogja felkelteni, nemcsak az igen érdekes tárgynál fogva, melylyel foglalkozik, méltó a megszívlelésre, hanem az előadó egyénisége miatt is, a ki elsőrangú európai kapacitás az általa tárgyalt téren.

Oelhofer annak idején Angliában Sir H. E. Roscoe tanár assistense volt s vizsdatérte után a magyar kormány megbízásából több ásványforrást megvizsgált s azok kihasználásában sikeresen közreműködött. Felolvasásából a „Pester Correspondenz“ révén a következőket adjuk:

A mi a természetes és mesterséges ásványvizek egyenlő értékét, továbbá a mesterséges uton való természetű előállítás lehetőségét illeti, tudjuk, hogy főleg a chemikusnak és a physikusnak főtörekvése oda irányul, hogy a természeti erőket kikutassa és az őstermékek alkotórészeit, valamint keletkezésük módját felderítse.

Általában véve surrogatumok előállítása csak akkor tekinthető megengedhetőnek, ha a természeti produktummal való azonosságuk, tehát egyenértékű voltak előzetesen megállapított és főleg ha a rendelkezésre álló természetes produktumok és az őstermékek nem elégségesek arra, hogy a szükségletet fedezzék, avagy ha azok a népesség számára bármily okból vagy egyáltalán nem, vagy csak elviselhetlen költség árán volnának hozzáférhetőkké tehetőek.

Ha most párhuzamot vonunk a természetes és mesterséges ásványvizek között, akkor a következő eredményekre jutunk: A hydrogen és oxigen összetétele után előállított abszolút tiszta víz chemiai értelemben

a legideálisabb létrehozása egy őstermékek, jelesül a meteorviznek, a mely a földfelületet borító viznek a párlata. A meteorviz azonban épügy, mint a destillált víz, élvezhetetlen és az egészségre ártalmas. És csak miután az a légkörből a föld színére, illetve a föld mélyébe és a föld mélyén keresztül ismét a földszinre kerül és ez alatt a hosszú utja alatt ásványos alkatrészeket és gázokat, ugymint szénsavat, oxigent stb. vett föl magába, csak akkor osztályozzuk a felfakadó vizeket épen a mineralizálódás mérve és módja, vagyis a fölvetett alkotórészek és az elnyelt gázok mennyisége és telítés módja alapján — használati-, ivó- és ásványvizekre.

Nem tudjuk továbbá teljes biztonsággal, hogy az ásványos alkatrészek bomlása és feloldása, valamint ezen oldatoknak gázokkal való impregnálása minő hőmérsékleti és nyomási, avagy más fontos phisikai behatás, pl. a villamosság és delezesség befolyása következtében ment végbe. Más szavakkal: még nagyon kevésbé ismerjük a föld méhe laboratóriumának berendezéseit és munkálkodásának módját.

El kell tehát ismernünk azt, hogy valamely természetes ásványviznek mesterséges uton való teljesen pontos reprodukálása ma még a lehetetlenségek közé tartozik.

Törvényes védelemben nem részesülnek ma még a természetes ásványvizek, a magas kormány azonban már is igen sokat tett eme viszonyoknak és ennek a fontos kérdésnek a szabályozása érdekében rövid időn meg fogja tenni mindazt, a mi e téren a jogos igények kielégítésére alkalmas és szükséges is.

A balneologiai egyesület pedig, amely épügy, miként a magyar orvosi kar, eddig is oly kiváló és önzetlen munkásságot fejtett ki a hazai gyógyforrások felvirágztatása érdekében, bizonyára ezután is meg fogja védeni tudni és akarni a természetes ásványvizeknek közgazdasági jelentőséggel bíró érdekeit.

a gyárban, a hol azt hallotta, hogy az új könyvelő nagyon hanyag. Nem akar dolgozni, sokat lumpol. Ebedközben elbeszélte a dolgot és megjegyezte:

— Kidobattam azt a lumpot. Főmondunk neki. Hadd pusztuljon a városból, ugysis sok zavart csinál. Azután aludni sem tudok a sok naktmuzik miatt.

Ebben a perczben Steffike elejtette kését tányérjára, mely csörömpölve eltört; ő maga sápadt lett, mint a fal, sirni kezdett és elfutott a hálószobába.

Az öreg Bayer utána ment és nagy nehezen kivallatta a leányt, ki fuldokló hangon, sirva mondotta el:

— Szeretem, szeretem, én meghalok nélküle.

V.

A városkának legnagyobb szenzációja az volt, hogy a szép könyvelőnek fölmondottak. De még nagyobb volt a feltűnés, mikor az öreg Bayer megjelent a korezmában és kereste Bánóczyt.

— Maga nem jól viselte magát, de ha megbecsüli magát, minden jóra fordul. Ki fogom vinni, hogy megtarthassa az állását, — mondotta Bayer ur.

— Köszönöm. Nem kell, — volt Bánóczy rövid válasza.

Bayer ur arca piros lett, mint a pipacs. Megbolondult ez az ember, hogy ugy eldobja az életét, mint valami kifacsart citromot?

— De kérem, ilyen jó állás.

— Mondottam, hogy nem kell. Nem születtem grájzlernek. Megyek Párisba. Meguntam ezt a falusi életet.

Bayer ur rimánkodni kezdett:

— Kérem, maradjon. — Főlemeljük a fizetését.

Bánóczy hajthatatlan maradt. Az öreg

Bayer tántorogva ment haza és egyre azon sopánkodott:

— Mi lesz az én Steffikéből, az én kis galambomból?...

VI.

A járásbirósági aljegyző és Bánóczy együtt vacsoráztak.

— Láttad, milyen sápadt a leány? Pedig csak egy hete, hogy szerelmes belém.

— Úgyesen csináltad. Mondhatom, hogy nagy mester vagy, de remélem, hogy nem hagyod így elhervadni.

— Mi közöm hozzá? Afféle kis stikli volt az egész dolog. Holnap utazom. Talán nem is látom többé.

— És itt hagyod a boldogtalanságban? Bánóczy flegmatikusan tovább evett. Becsületes, egyenes gondolkozású ember volt az aljegyző. A mikor látta Bánóczy ezinikus magatartását, homlokán megdagadtak az erek, kipirult és fojtott hangon mondotta:

— Ha itt hagyod, közönséges gazember vagy.

— Gazember? ... Az, a ki mondja.

VII.

Bánóczy nagyon súlyos vágást kapott az aljegyzőtől. A sebláza közel jár a maximumhoz. Elhagyottan, egyedül feküdt a vendéglő egyik szobájában. Esméleténél volt még és átlátta nyomoruságos helyzetét. Ekkor kinyílt az ajtó és egy sápadtarcu leány jelent meg a beteg ágyánál. A beteg csak nézett, bámult maga elé, azután a mint lehetett, feltápáskodott s megragadta a leány kezét és lázasan csókolta...

Három hét múlva megtartották az aljegyzést, két hónap múlva a lakodalmat. A járásbirósági aljegyző volt a vőfény.

Politikai nyilatkozatok egy disztrakción.

Budapest, május 2.

Mint Londonból táviratozzák: A British Empire League tegnap este disztrakciónát rendezett, a melyen Devonshire hercege elnökölt. Ott volt a walesi herceg is, továbbá York és Crambidege hercegek, Salisbury és Chamberlein.

A devonshirei herceg felkösztönte a walesi herceget, megemlékezvén szerencsés megmeneküléséről. Erre a jelen voltak mind fölálltak és lelkesen éltették a herceget. A walesi herceg meghatottan köszönte meg az ovációt és azután dicsérettel emlékezett meg a gyarmati csapatok kitűnő szolgálatairól.

Utána Salisbury mondott beszédet, a melyben szintén megemlékezett a gyarmati csapatok szolgálatairól és rámutatott arra a benyomásra, a melyet a gyarmatok segítségével az egész világon keltett. Ez a segítség meggyőzte a világot arról, hogy a brit birodalom nem tulságosan nagy az együttes működésre és ebből már most is láthatja a világ, hogy a birodalom különböző részei az idők folyamán még szorosabban fognak egymáshoz csatlakozni s hogy a birodalom hatalma állandóan növekszik. A gyarmatok azonkívül nem csekély értékű erkölcsi támogatást nyújtottak Angliának. Nagyon figyelemre méltó jelenség az egyöntetűség, amelylyel különféle más nemzetek és különösen utcai sajtójuk Anglia eljárásának megítélésére és az angol csapatok vitéz magatartásának megrágalmazására szövetkeztek. Semmi sem figyelemre méltóbb, hanemha az a közönyösség, a melylyel ezt az angol nemzet fogadta. Ez a közönyösség onnan származik, hogy az angol nemzet tudja, hogy a királynő többi alattvalói mindenütt a világon, a kik illetékesebbek a dolgok megítélésére, Anglia magatartását helyeslik. Anglia azok után, a kiket a gyarmatok tettek, tudja, hogy nagyobb jelentőségű nemzet, mint volt valaha. A miniszterelnök után Chamberlain gyarmatiügyi miniszter mondott beszédet, amelyben főleg az ausztráliai szövetségről beszélt.

A diákkongresszus utolsó tanácskozása.

A lelkes ifju tábor, mely városunkat 5 napi itt tartózkodásával felélénkítette, tegnap délelőtt tartotta utolsó tanácskozását a kollégium disztermében.

Napirend előtt Sárkány Loránd interpellálta meg az elnökséget a Debr. Hírlap 106-ik számában az ifjuságról megjelent cikk miatt, azután Kovács Lajos, a kecskeméti jogász-egylet elnöke jelentette, hogy Kecskeméti város törvényhatósága a puszta-szeri diákemlékszólop alapjából hiányzó 1500 forintot megszavazta a magyar ifjuság iránt való figyelemből és szeretetből s az oszlopot fel is állíttatja. A bejelentést köszönettel, éljenzéssel és tapssal fogadták s megbízták az elnökséget, hogy a kongresszus nevében Kecskeméti város törvényhatóságának s Kovács Pál akad. igazgatónak fejezte ki mély köszönetét s az oszlop feliratát szövegezza be.

Második pont gyanánt Kun Béla hosszabban referált a külföld tájékozatlanságáról a magyar viszonyok iránt. Annak, hogy az elhök híreszteléseinek a külföld oly könnyen hitelt ad, főalapját abban látja, hogy oda künn nem ismerik néprajzi, földrajzi, politikai viszonyainkat, nem ismerik történelmünket, épen ezért tartanak bennünket könnyűszerrel barbároknak s épen ezért nem látják be, hogy mi mindenkit megbecsülünk, a ki bennünket megbecsül s épen ezért tartják oda künn a nemzetiségek elnyomásának, ha hazánk, országunk testét megnyirbálni és kiparezálalni nem engedjük.

Ha a külföld jobban ismerne bennünket s nemcsak csikósainkról, méneseinkről és gulyáinkról írna és közölné illusztrációkat, az a lelketlen vállalat, mely dus anyagi

haszonért füzetekben ismertetget most bennünket a külföldön, — hanem magának a kormányának és képviselőháznak szigorú felügyelete alatt és gyámolítása mellett jelenének meg a külföldi tőzsdéken, könyvpiacokon kicsiny árért vagy ingyen osztogatandó, Franciaországban francia, Angliában angol, Olaszországban olasz s. b. nyelven szerkesztett, de magyar kézzel, magyar szívet és lélekkel készített folyóiratok: akkor a nemzetiségi kérdés is mindjárt elvesztené egyik ellenünk irányuló támaszpontját: a külföldnek irányunkban nyilvánvaló bizalmatlanságát, kétkedését és sokszor tapintatlanságát. (Éljenzés.)

A szónok hosszabb fejtegetés után azt indítványozza, hogy a párisi nemzetközi diákkongresszusra szerkesztendő diákalmánachon kívül a kongresszus az által is óhajtson beleszólni a külföld tájékozatlanságának kérdésébe, hogy a képviselőházhoz az előbbieket értelmében feliratot intézzen. Gergely György (Kolozsvár) hozzászólása után, ki azt indítványozta, hogy a nemzetközi diákszövetség közzei gyanánt fennálló diákkonzulátusok is kerestessenek meg, Európaszerte a magyar viszonyokról megjelentető nyomtatványok terjesztése végett, úgy az ő, mint a Kun Béla javaslatát a gyűlés elfogadta.

A diákszövetség ügyében Sárkány Loránd előadó, a várakozó álláspontot ajánlotta s míg a diákszövetség újra megalakítható volna, kéri, hogy tartsa a magyar ifjuság kötelességének a Nemzetközi Diákszövetség magyar osztályába való tömörülést. Köpösi Dezső precizizozása és potlóindítványa után a fentiekben állapotok meg.

A szegedi jogakadémia ügyében Nyáry Béla (Budapest) kérte a kongresszust, hogy csatlakozzék Szeged város polgárságának jogakadémiát kérő mozgalmához s a szegedi egyetemi polgárok körének a miniszteriumhoz e tárgyban benyújtandó memorandumot a kongresszus elnöksége pártoló záradékkal lássa el. Lelkesedéssel elfogadták.

Több kisebb tárgy után az elnökök, Kun Béla és Köpösi Dezső, meleg szavakkal a tárgyalásokat s az egész debreczeni kongresszust berekesztették.

Az ifjuság szétoszlott, elutazott, visszatért otthonába; kísérelje áldás utain!

Siegmeth Károly Kassán.

(K.) Az aggteleki barlang csodás szépségével senki sem foglalkozott többet és annyi szeretettel, mint Siegmeth Károly önálló nagy munkájában: *Az aggteleki barlang* ez. könyvben bámulatos sok tudással s rajongó lelkesedéssel ír Magyarország eme legszebb csodájáról. Siegmeth a művelt külföld előtt is ismertette tette az aggteleki barlangot, a mennyiben felolvasásaiban érdekes szemléltető képekben mutatta be azt.

Miután pedig Siegmeth Károly a miénk, a mennyiben itt él és dolgozik köztünk, polgára városunknak, éltető lelke minden nemes irányu mozgalomnak, kétszeresen jólesik, ha másutt is méltányolják érdemeit, fáradhatatlan munkásságát.

Legutóbb ugyanis Kassán tartott Siegmeth Károly M. A. V. üzletvezető helyettes, főfelügyelő az *Aggteleki barlangról* és a *Szadellői völgyről* és hogy a tudós szerző mennyire kinyerte a művelt kassai közönség elismerését, álljanak itt e sorok, melyeket Kassáról kaptunk:

Kassa, május 1.

A premontrei gimnázium nagytermében érdekes felolvasást tartott dr. Siegmeth Károly, a Kárpátok egyesület eme kiváló tagja, mult hó 28-ikán d. u. 5 órakor az Aggteleki barlangról és a vadregényes Szadellői völgyről. A tavaszi idény beállta, mikor a környék nevezetesebb pontjaira való kirándulások már kezdetüket szokták venni, nagyon aktuálissá tette ezt a felolvasást.

A felolvasásban, mely körülbelül egynegyed 7 órakor vette kezdetét, segítőkész Siegmethnek Kardos Gyula gimnáziumi tanár és Lévy István felsőkereskedelmi iskolai igazgató.

Előbbi mint felolvasó szerepelt: utóbbi pedig vetített képekkel illusztrálta a felolvasás egyes kiválóbb részleteit.

A Kárpátok és körülbelől levő hegyek természeti csodáinak egyik legalaposabb ismerője felolvasása kezdetén azokat a határokat jelölte meg, a melyeken belől az Aggteleki barlang és a Szadellői-völgy fekszenek. Majd ismertette azon földtani alkatrészeket, a melyek ezen természeti remek s különösen az Aggteleki barlang alkatrészeit képezik. — Ezután következett az Aggteleki barlang egyes részszíneinek vetített képekkel való megvilágítása.

A közönség nagy érdeklődéssel nézte ezeket a képeket s nagy figyelemmel hallgatta a hozzájuk fűzött magyarázatokat. Ugyanily érdeklődést tanusított a Szadellői völgyről hallott és látottak iránt is. Amannál a képek nagyobb része egyforma hatást gyakorolt, ez utóbbinál a „Cukor-süveg“, mint a vadregényes völgy legmegragadóbb részlete, keltette fel leginkább a figyelmet.

A szép és tanulságos felolvasás általában nagy tetszést aratott. A tudós felolvasó azzal végezte, hogy nemcsak szórakozást szerez, a ki ezeket a közelben levő természeti csodákat meglátogatja, hanem hazafias kötelességet is teljesít.

Felolvasót végül a szép számu intelligens közönség élénk éljenekben részesítette.

Színház és irodalom.

Párisi élet. Offenbach operettje, a Párisi élet került tegnap színre. A nézőtér teljesen megtelt, a mi leginkább annak tudható be, hogy a közönség egyik kedvenc primadonnája, *Perényi Margit* tegnap bucsuzott el — nem végképen ugyan — csak októberig. Perényit színpadra léptekor hosszantartó, lelkes tapsokkal fogadták s az orchestről egymásután nyújtották fel a szebbnél szebb virágokat. Kedves, ügyes volt a darabban s szépen énekelt. Kapott is tapsot bőven; bebizonyította a közönség, hogy szereti s kedvencei közé tartozik ő is, ki oly sok kellemes estét szerzett. Jókedvével, pompás játékával, kellemes énekével uralta a színpadot.

Sajnos, ezt a többi szereplőkről nem mondhatjuk, — különösen a nőszereplőkről. *Bárdos Irma* nem felel meg még nagyobb szerepekre, tegnapi énekénél is nagyon észrevehető volt a biztonság hiánya. Rajta kívül még többen, — sőt az egész kar is nem egy ízben — nagyon is rászorult a karmester segítségére s erélyére.

Bödi Ella megmarad. Már biztosra vettük s a színlap szerint befejezett tény is volt, hogy Bödi Ella megválk a társulattól. Most örömmel arról értesülünk, hogy Komjáthy és Bödinek sikerült a közöttük felmerült ellentéteket elsimitani s Bödi továbbra is megmarad a szintársulat kötelékében. A kitűnő énekesnő Debreczenben kezdte meg pályafutását, a közönség itt vette először körül elismerésével s most, mikor újra a társulat tagjának tudja, bizonyára még nagyobb lelkesedéssel lesz azon, hogy Bödi Ellára nézve, aki Debreczen közönségéért fényesebb szerződési ajánlatot utasított vissza, kedvessé tegye a visszakereskedést.

Az országos színészegyesület közgyűlése. Az országos színészegyesület közgyűlésén összesen 30 szintársulat képviseltette magát és jelen volt 12 színigazgató, 49 rendes társulati tag, 4 póttag, kiknek megbízó leveleit teljesen rendben találták. Ezután a közgyűlési vezetőség megválasztása következett: Elnökké egyhangulag Tiszai Dezsőt, alelnökké Somogyi Károlyt és Komjáthy Jánost, jegyzökké Vidor Dezsőt és Barta Istvánt. Tiszai Dezső elnök megnyi-

totta a közgyűlést s bizottságokat alakítottak meg a következőképen: a számvizsgáló bizottság tagjai Breznay Geza, Kazaliczky Antal, Halasi Béla, Halmay Imre és Greth Károly. A felelőbizetségi bizottság tagjai: Komjáthy János, Szakács Andor, Pintér Imre, Thury Elemér és Heltai Nándor. A kérvényező bizottság tagjai: Somogyi Károly, Balla Kálmán, Tóvölgyi Béla, Janovics Jenő és Nádas József. A javaslatot tevő bizottság tagjai: Hevesi Gábor, Vidder József, Deák Péter, Berki Ferenc és Lorándi Tivadar. A jelentést tevő bizottság tagjai: Szendei Mihály, Nográdi János, Mezei Béla, Gécsy István és Kiss Pista. A gyűlés most is tart.

(Asszony-e vagy leány? Regény irta Crocker B. M. Megjelent az egyetemese regénytárban. Singer és Wolfner kiadásában. Crocker neve nem ismeretlen a magyar közönség előtt. Már nem egy regénye jelent meg az Egyetemese Regénytárban s köztük „A szép Nenille kisasszony” keltett nagy feltűnést, a mely a zseniális angol írónőnek a legsikerültebb műve. Az „Asszony-e vagy leány” című regénye azonban aligha áll mögötte az előbbinek, különösen ha vesszük a regénynek igen érdekfeszítő meséjét s a mindig új, mindig egyformán vonzó s meghatározó jelenetek nagy drámai erejét, a mi az öreg és fiatal szívet egyaránt megreinerteti. Crocker kiváló művészettel tárja elébünk a nő lelki világát, a benne lüktető érzelmekkel, indulatokkal, szenvedelmekkel. A regény hőse egy gyöngye, szép, fehér virágszál, a kit a nevelőintézet fehér liliom koszorujából szakítottak ki. Ennek a virágnak a hervadását, majd újból való nyílását, ragyogását rajzolja meg a kiváló írónő a legfinomabb árnyalatokkal s olyan erős és éles megfigyeléssel, hogy szinte látjuk, amint köztünk járnak-kelnek a regény érdekes alakjai. A mindvégig szép és érdekes regényt melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. A két piros vászonkötésű kötetnek az ára 2 korona. Megrendelhető Singer és Wolfner könyvkiadóhivatalában, Budapesten, Andrassy-út 10.

(Déryné teljes naplója. Körülbelül husz esztendeje, hogy megjelent egy könyv, mely az akkori irodalmi körökben a legnagyobb feltűnést keltette. Déryné naplója volt az és akik elolvasták, azt mondták, hogy a memoár-irodalomnak valóságos gyöngye, melyet megirigyelhetünk a legmesszebbre haladott nemzetek irodalma is. Nemcsak érdekes tartalmánál fogva, hanem mint korrajz is, mely a színészet viszonyaival kapcsolatosan a huszas és a harminczes évek magyar társadalmi életét kitűnően megrajzolta. Déryné naplójának első kiadása, mely nem volt teljes, mivel sok érdekes részlet kimaradt belőle, azóta elfogyott és egy egy példány ritkaságszámba megy. Jó gondolat tehát azt újból és egyuttal teljes szövegben kiadni abban az egyszerű csevegő stílusban, ugy, a mint Déryné megírta. A kiadást a Singer és Wolfner cég vállalta magára, a kéziratban levő szövegátvételét pedig Bayer József, a kiváló irodalomtörténet-író. A teljes munka 16 korbü arezképpel három kötetben fog megjelenni, de lesz belőle füzetes kiadás is. Az első füzet most jelent meg, ára 50 fill. Az egész munka 28—30 ilyen füzetből fog állani. A teljes mű előfizetési ára 14 korona. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A görög keleti zsinat.

Nagy-Szeben, máj. 1. Az erdélyi gör. keleti főegyházmegye zsinatának tegnapi ülésén a mandátumok legnagyobb részét igazolták. Azután megválasztották a jegyzőket és benyújtották a konzisztorium előterjesztéseit. Az utóbbiak között van egy előterjesztés, a mely egy székesegyház építéséről szól és egy másik, a mely a plébániák állami javadalmazására vonatkozik. Az ülés végén Cosna Párisban a brassói iskolák járadékának kérdését hozta szóba interpelláció alakjában.

Zátonyra jutott hadihajó.

Budapest, május 2. Az Aszapi nevű japán csatahajó, a mely Soutna mellett zátonyra jutott, kiszabadult és Spithead mellett horgonyt vetett.

Országgyűlés.

Budapest, május 3. A képviselőházi ülésén Perczel Dezső elnökölt. A napirend előtt felszólalt Hock János és arra kérte a Házat, hogy a képviselőház hivatalosan vegyen részt a Munkácsy-gyászban.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy teljesen osztja Hock nézetét. A gyász felett érzett fájdalmat jegyzőkönyvileg fejezik ki, a további teendőkre nézve Wlassics hazaérkezése után történik intézkedés.

Madarász József konstatálja, hogy a házszabályok szerint a napirend előtt határozat nem hozható, mely után áttértek a napirendre.

Az ülés folyamán több javaslatot letárgyaltak. Vita volt a német birodalommal kötött szerzői jogra vonatkozó javaslatnál. Polónyi közjogi sérelemnek tartja ezt. Azt mondja, hogy a magyar királynak és a külügyminiszternek külön kellett volna szerződnie.

Plósz miniszter erre válaszolva, azt feleli, hogy csak egy uralkodónk s egy külügyminiszterünk van, tehát a szerződést ezek közös megállapodással köthetik.

Ezután az elnök felfüggesztette az ülést, mert kiderült, hogy a Ház nem határozatképes. Szünet után megszavazták a javaslatot.

Nagy tűz a fővárosban.

Budapest, május 3. Borzasztó tűz támadt ma délben a fővárosban. Az új szülészeti klinika teteje déli tízenkét óra után mind a négy sarkán kigyuladt.

A klinikán levők között borzasztó rémület tört ki. Lauffer tanár klinikája teljesen leégett. A betegeket sikerült a pinczébe leszállítani. Az óriási tűz továbbterjedését megakadályozták.

Munkásgyűlések Bécsben.

Bécs, máj. 1. Ma délelőtt 29 népgyűlést és 17 szakgyűlést tartottak a bécsi munkások. Valamennyi gyűlés május 1-ének jelentőségével és a 8 órai munkaidő kérdésével foglalkozott. A gyűlések mind nyugodtan folytak le.

Vesztegzár alatt.

Trieszt, május 3. A Portsaidban előfordult halálos kimenetelű pestis-eset miatt a Semirámis és Lloyd gőzös megérkeztekor újra megkezdték a vesztegzárt.

A pestis.

Pord-Szaia, máj. 1. Az európai kerületben két pestises gyanús megbetegedés fordult elő, a melyek halállal végződtek. Ma még egy esetet jelentettek be.

A délafrikai háború.

Kimerley, május 1. (Reuter.) Egy körülbelül 200 főnyi bur csapat megszállta Winsortont.

Ladysmith, május 1. (Reuter.) Az ellenség nem küld többé őrzőkat az angol szárny felé. Botha tábornok visszaérkezett Pretóriából és ismét átvette a bur hadak főparancsnokságát.

Pretória, május 1. (Reuter.) A johannesburgi robbanás ötletéből a kormány ma újabb proklamációt bocsátott ki, a melyben elrendeli, hogy a még ott maradt britt alattvalók kevés kivétellel 48 óra alatt hagyják el a köztársaság területét. Egyidejűleg rendkívüli közbiztonsági szolgálatot szerveztek az állami ipartelegeken dolgozó magyar és olasz munkások védelmére.

Amsterda, május 1. A délafrikai küldöttség tegnap esti fogadásában igen sokan vettek részt a lakosság minden osztályából; többek között a polgármester, a polgári hatóságok és több testület. A küldöttségek tagjai nem mondtak beszédet. Holnap este gyűlés lesz, amelyen a küldöttséget a lakosság rokonszenvével biztosítják. A küldöttség szintén ott lesz.

London, máj. 1. A reggeli lapok fokvárosi táviratot közölnek, a mely szerint tegnap megint agyonlőttek egy foglyot, a ki a greenpruti foglyok táborából meg akart szökni.

A Times-nak jelentik Bloemfonteinből apr. 29-iki kelettel, hogy ott egy angolelles egyesületet fedeztek föl, a melynek igen sok tagja van, a kik az ellenséggel összeköttetésben állottak, az ellenségnek szomszéd ültetvényesek segítségével legyvereket adtak és az ellenséget az angolok és a burok mozdulatairól galambposta és lovas követek útján informálták. Most senkinek sem szabad a városba bejönni vagy onnan távozni.

Id. Csanak József.

1820—1900.

Debreczen városának, a debreczeni közéletnek s a kereskedő világnak mély gyásza van. Idősb Csanak József ma reggel 9 órakor meghalt.

Egy igazi férfi, egy munkásélet szállott vele sirba. Hosszu időt élt s ezen idő alatt kijutott neki az élet örömeiből épügy, mint szenvedéseiből. Mintaképe volt a polgári erényekben bővelkedő férfinak. Belső életben s munkásságban töltötte el egész életét. Egy igazi férfi töretlenül energiájával, nemes ambíciójával dolgozott. Áldozatkész, nemeslelkű ember volt. Tudomány, művészet, kultúra és humanizmus egyaránt gyámolítót talált benne.

Munkásság és szerénység. Ezek jellemezték földi pályafutását. Saját szorgalma, munkája által szerzett vagyont, de e vagyon nem tette elbizakodottá, dolgozott, fáradt tovább s segített mindenkin, senki sem távozott házából üres kézzel.

Nem volt Debreczen város társadalmában olyan mozgalom, melyben id. Csanak József részt ne vett volna s a hol szegénységről, nyomorról, jócselekedetről volt szó, id. Csanak József az első volt, aki enyhítette a nyomort, a szenvedést. Minden közhasznú intézménnyel össze van forrva a Csanak József neve. Adakozásait csak ritkán tudták meg, idők mulva derült csak ki. Jót tett, nem dicséretből, nem feltűnési vágyból, hanem azért, mert szíve diktálta, az a szív, mely a boldogító öntudatban kereste cselekedetei legnagyobb jutalmát.

És ez a minden nemesért, jóért oly melegen lüktető szív megszünt

dobogni . . . Elköltözött közülünk a nemeslelkű férfit, de emléke megmarad sokáig.

Idősb Csanak József 1820. február 24-én született Derecskén. Debreczenben első működése akkor kezdődött, mikor a most virágzó Első takarékpénztárt megalapították. Csanak József a takarékpénztárnál a könyvvélei állást töltötte be.

Már akkor a város társaséletének mozgalmában részt vett, de a közélet terén való szereplése, működése tulajdonképpen akkor kezdődött, mikor 1849-ben átvette volt főnöke, Nagy József üzletét. Vasszorgalommal, éjet, nappalt egyesítve dolgozott, fáradozott az üzlet felvirágzásán, mi évek múltán sikerült is neki. Üzlete, már akkor is egyike volt a legvirágzóbb üzleteknek.

A hatvanas években már tekintélyes vagyona is tett szert s ugyanakkor igazgatója volt az István gőzmalomnak. A malom ebben az időben nagy válság előtt állott. Idősb Csanak József nem akarta, hogy a malom elpusztuljon. Az igazgatóságnak ő és sógora Szabó Lajos, felajánlották sajátjukból a szükséges összeget — s ez által megmentették a malmot, mely neki köszönheti, hogy ma az ország legvirágzóbb malmai közé tartozik.

A haszonösszegekből Csanak ellenszolgáltatás címén a malomtól bizonyos összeget kapott, ezt is közszépra szentelte; ebből az összegből Szabó Lajossal egyetemben 10000 frtos alapítványt létesítettek az emlékkert fenntartására.

Becsületességéről, nemes egyszerűségéről, jótekonyságáról s jószívűségéről ismeretes volt. Áldozatkészsége, szívjósága határt nem ismert. Mindenben, hol segíteni kellett, Csanak ott volt — az elsők között. Több alapítvánnyal felelhetetlenné tette nevét. A közéletben tevékeny részt vett mindig. Tagja volt Debreczen város törvényhatóságának s gyakran szót emelt a város közönségének érdekében.

Köztisztelet, közbecsülés környezte mindig.

Csanak József a legboldogabb családi életet élte. Nyolcz gyermeke 15 unokája és két dédunokája van. Családját, gyermekeit rajongásig szerető családapa volt.

Az öreg ur ez év február 24-én ülte meg 80 éves születésnapját, mely ritka ünnepeken az egész család együtt volt. Beteg nem igen volt rendkívül szívós természetű birt. Az aggkor s influenza döntötte ágyba pénteken s daczára, hogy családja odaadó ápolásban részesítette s az orvosok Losonczy Álmos, Ujfalussy József és Horváth Károly mindent elkövettek, hogy megmentésük az életnek, halála bekövetkezett.

Tegnap beállott az agónia s ma reggel szenvedéseitől megváltotta a halál. Virágzó nagy üzletét évek óta fia, ifj. Csanak József vezeti.

Halála általános és mély részvétet keltett az egész városban.

Családjára a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

„A legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesatyánk, apósunk, nagyatyánk, illetve dédatyánk *Csanak József* kereskedő folyó évi május hó 3-án, rövid szenvedés után 80 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 5-én délután 3 órakor fog megtartatni, a mikor is szeretett halottunk a Kistemplomban végbemenő egyházi szertartás után, a Kossuth-utcai temetőben fog siri nyugalomra tétetni. Debreczen, 1900. évi május hó 3-án.

Gyermekei: Róza, özv. Lapossy Ferenczné; Janka, Huzella Elekné; József, János, Ilona, Wessprémy Zoltánné; Jenő; Irén, Tóth Jánosné; Margit, Sesztina Jenőné. Unokái: Láposy Anna; Huzella Marqit férjézet Zsedényi Bélával, Huzella Tivadar, ifj. Csanak József, Csanak Margit, Csanak Géza, Csanak Mariska, Csanak István, Csanak János, ifj. Wessprémy Zoltán, Wessprémy Ilona, Csanak Jenő, Csanak György, Tóth Irén, Tóth Mártha. Dédunokái: Zsedényi Klára, Zsedényi Gábor. Menyei, illetve vejei: Csanak Józsefné Lucich Margit, Csanak Jánosné Janky Mariska, Csanak Jenőné, Siposs Margit; Huzella Elek, Wessprémy Zoltán Tóth János, Sesztina Jenő. Áldás volt élete, legyen áldott emlékezte!”

Olvasóinkhoz.

A május 1-ével megindult gyorsvonat meggyorsította a budapesti lapok szállítását s az eddig délután 4 órakor érkező lapok, május hónaptól már délben itt vannak.

Ez elvitázhatatlan tény. Azonban, hogy ezen változásnak a mi lapunkra befolyása lenne, azt senki sem hiheti el, a ki meggondolja, hogy azok a budapesti lapok, **melyek ide reggel, vagy délben érkeznek meg, Budapesten már az előző nap délutáni három órakor megjelennek és így csak a délutáni egy óráig történt eseményeket hozhatják másnap délben.**

De a helyi reggeli lapnak sincs értelme, mert ezek is csak az előző napi eseményeket közölhetik reggel, ugyanazokat, melyeket bőven hoznak a reggeli budapesti lapok.

A **Debreczeni Ellenőr**, tekintettel a beállott helyzetre, megjelenési határidejét a délutáni órákra halasztotta, hogy így az az nap történő eseményekről, **melyeket sem a helyben reggel megjelenő lapok, sem a Budapestről délben érkezők nem hoznak**, bő tudósítást nyujtson olvasóinak.

Ezt lehetővé teszi budapesti állandó tudósítónk bő távirati értesítése és a napi eseményeknek rögtön való feldolgozása, úgy, hogy mi a délutáni három óráig történő helyi eseményekről is bőven referálhatunk.

Miután tehát az újabb gyorsvonat megindulása daczára is lapunk új eseményekkel foglalkozik, reméljük, hogy olvasóink méltányolni fogják törekvésünket s nemcsak megmaradnak továbbra is előfizetőkül, hanem igyekeznek lapunknak több-több hívet szerezni.

Előfizetési ára lapunknak a régi marad s előfizetéseket a hó bármely napjától elfogadjuk.

A Debreczeni Ellenőr szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

— **Lapunk szerkesztősége e hó elsejétől állandó helyére, Kossuth-utca 13. szám (az udvarban hátul) költözött át.** Ide intézendők a szerkesztőséget illető minden közlemények.

— **Templomi ének.** A májusi ájtatosság alkalmából a római katolikus templomban ma este 6 órakor Perényi Margit, pén-

teken Adamek Irma, szombaton pedig Zivuska Irén fog énekelni.

— **Harmadik anyakönyvvezetőség.** A közigazgatási bizottság felterjesztésére a belügyminiszter Debreczenben harmadik anyakönyvvezetői állást rendszeresített s ez állásra **Járossy Lajos** nyugalmazott m. kir. honvédszázadost neveztetett ki.

— **Pályadíjat nyert tanár.** **Rázsó Imre**, a debreczeni gazdasági intézet ifju tanára a *Magyar Tudományos Akadémia* ez idei pályázatán jeles munkájával megnyerte a **Vigyázó** jutalmat. Gratulálunk addig is, míg nagybecsű munkájából egy részt közlünk.

— **Egy huszárkapitány szerencsétlensége.** Sulyos baleset érte ma d. e. **Stahrenberg** Vilmos grófot, a 7. Vilmos huszárezred 4. századának kapitányát. A századparancsnok századával Sámson alá lovagolt gyakorlatozni. Stahrenberg gróf lova épen mikor galoppirozott, egy kis gödörbe lépett s ló és lovas elestek. Mikor a lófelugrott, a grófot vállán megrugta. Az esés oly erős volt, hogy a kapitány percekig eszméletlenül feküdt. A laktanyából kivitték az ezredorvost, majd dr. **Csikos Sándort**, kik a grófot megvizsgálták s megállapították, hogy agyrázkodás nem történt, hanem a vállperceze tört ketté. Állapota sulyos, de nem veszélyes.

— **Megdícsért vigjáték.** A debreczeni Csokonai Kör pályázatán megdícsért „Szilágyi és Hajmási” című vigjáték szerzője, mint értesültünk, **Hamvas József** pozsonyi tanár.

— **Ingyen ellátás.** **Borus Mihály** favágó ugyancsak vigan szerzett fát magának tüzelőre. Pénze ugyan nem volt, de annál több bátorsággal rendelkezett. Éjnek idején, mikor még az ebek is alusznak, titkon kiosont Emmerth Antal földbirtokosnak a Konyán levő tanyájára s az ott levő gyümölcs- és díszfákban vandali pusztítást vitt végbe. Kivagdalt minden fát, ami kezéiggyébe esett. A gazda végre a rendőrségnek tett jelentést s ily módon sikerült a fatolvajt elesipni. **Borus Mihály** most aztán nagyon is borus hangulatba jutott.

— **A reklamirozás művészete.** A napokban megemlékeztünk az ugynevezett krajezáros ujságokról, melyeket harsányszóval árulgatnak az ujságkihordók. Ezek a kis ujságok kapósak itt a vidéken, hol a lap tartalmára nem sokat ügyeinek, hanem örülnek a papirosnak. A nagy közönség nem igen veszi észre, hogy **ócska ujdonságokkal és szenzációs dolgokkal** van megtöltve az ujságpapiros. Annál bosszantóbb, hogy ez a Budapesttől eltanult reklám nálunk is tért hódít. Egyik-másik lapkiadó ujságkihordóival lebecsmérli a másik kiadó lapját, a hirdetésekkel kerített házról-házra jártat és feltűnő olcsón ajánlhatja a hirdetések közlését. A mai reklámos világban ez lehet ügyes fogás, de árt nemcsak az ujságírásnak, hanem az ujságíró tekintélyének is ez az eljárás. Elvégre is győzzön a jobb, de ne használjunk győzelmünk elérésére olyan eszközöket, melyek nagyon is magukon viselik a **kétségbeesetten keresett reklám bélyegét.**

— **Tüzek a vidéken.** Szentpéteren 38 ház és melléképület leégett. Nagy-Sároson is óriási tűz volt, alig bírtak a lakók éjjel menekülni. A híres mű-malom is veszélyezve volt.

— **Pénzlopás.** Alig mulik el hét, hogy a vassátrak bérlői közül egyiket vagy másikat meg ne lopjanak. Megnyitás óta lapunkban három ízben adtunk hírt nagyobb összegű pénzlopásról, s a bérlők még sem okulnak rajta: pénzüket, a helyett, hogy biztos helyre helyeznék, a fiókban vagy a kosárban hagyják s azzal a 4. vagy 5-ik szomszédhoz mennek egy kis jóízű pletykára. Ily jóízű pletyka **Papp Andrásné** borjuhus áruló asszonynak 77 forintjába került. A tol-

vaj fölhasználta az alkalmat, hogy a sátorba senki sines, odaosont s a kosárból a pénzt kilopta. — Papp Andrásné pedig sirva panasolta, hogy lelketlen tolvaj minden pénztől megfosztotta.

x **Konrád Sámuel** ügyvédi irodáját Fűvészkert utca 18. sz. házába helyezte át.

x **Egy teljesen jókarban levő**, de használt nappali szoba garnitúra, vagyis egy szép diván, asztal, 4 vagy 6 fotóval és egy magas kredenz **megvételre keresetlik**. Ajánlatok „garnitúra” jelige alatt a kiadóhivatalhoz küldendők.

— **Egy aranyóra áldozata**. Kapos várról írják: Száflárszky János, a helybeli állami főgimnázium iskolaszolgája, a személyvonat elé vetette magát. A mozdony darabokra szakgatta. Öngyilkosságának az oka az, hogy egy gimnázistának az aranyórája a tornateremből eltűnt s a vád reá nehezedett. A bíróság elítélte. Az öngyilkos szolgáló régóta áll alkalmazásban, most állását vesztette volna. Családot hagyott hátra.

x **Dr. Széll Kálmán** tudatja, hogy lakását május hó 1-jétől József királyi herceg utcza 35-ik szám alá helyezte át.

x **A m. kir. Pénzügyigazgatóság** mai lapunkban megjelent árlejtési hirdetményére felhívjuk az építőmester urak figyelmét.

x **A női zenekar a Corsóban**, mint értesülünk, csak néhány napig hangversenyez. Elfogultság nélkül mondhatjuk, hogy kevés **női zenekartól** hallunk ilyen szép összhangzású előadást és ha még figyelmbe vesszük azt a legújabb zenemű darabokból összeállított műsort, melylyel a mindig nagyszámban megjelenő közönséget mulattatni igyekeznek, megnyugvással ajánlhatjuk őket olvasóink figyelmébe.

— **Halál kártyázás közben**. Kabai levelezőnk arról értesít, hogy két cigány kártyázás közben össze vészett a kocsmában s a szóváltás közben összevissza szurkálták egymást. A megsérültek egyike néhány perc múlva meghalt. A szomorú esetről közszérszerte nagy izgatottsággal beszélnek.

x **A nagyerdei Dobos-pavillon** a nyári évadra megnyitott. A vendéglős **Markus Jenő**, a ki igyekezetének és jó izlésének már annyiszor jelét adta, költséget és fáradságot nem kimélve, sokféle ujjitással azon igyekezett, hogy Debreezennek ezen egyetlen kiváló helyét ez évben is minél vonzóbbá tegye. Jó, magyaros konyhája, tisztán kezelt borai, de meg az elismert legjobb Dreher-féle söre dícséretre nem szorul, azért tehát nincs más hátra, mint hogy menjünk a Nagyerdőre Márkushoz.

Munkácsy Mihály halála.

Debreczen, május 2.

A nagy művész elhalálása mindenfelé általános részvétet keltett. Halála igazán pótolhatatlan veszteség a magyar festőművészetre.

Tegnap a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban értekezlet volt, melynek lefolyásáról a következő tudósítást vettük:

Munkácsy temetése ügyében ma Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkár a kultuszminiszteriumba értekezletet hívott össze, melyen jelen voltak az elnöklő államtitkárakon kívül: Andrassy Tivadar és Gyula grófok, Rákosi Jenő, Berezik Arpád, Halmos János, Berzeviczy Albert, Harkányi Frigyes báró, Beöthy Zsolt, Kammerer Ernő, Kádócsa Lippich Elek, Vészi József, Szmrecsányi Miklós és az összes szerkesztőségek képviselői.

Zsilinszky Mihály államtitkár megnyitván az értekezletet, elmondja, hogy ő, mint rokona Munkácsynak, legutóbb gondnoka és különösen, mint a távollevő kultuszminiszter képviselője, szükségesnek tartotta az értekezletet összehívni. Még ma d. u. 2 órakor indul Bonna, hogy a helyszínen megtehesse az intézkedéseket Munkácsy

temetését illetőleg, mert tudja, hogy Munkácsy özvegye a nagy csapás alatt, mely érte, nem képes semmikép intézkedni. Elmondja, hogy amidőn Munkácsy olyan súlyos beteg lett, ő maga, az elhunyt művész azt kívánta, hogy itthon Magyarországon ápolják, ahol rokonai, barátai és művésztársai is vannak. Ennek Munkácsyné ellene szegült, de már akkor megmondotta, hogy ha meghal Munkácsy, nem lesz kifogása ellene, ha holttestét hazahozzák. Ezért kéréste az értekezlet tagjait, nyilatkozzanak az iránt, hazahozzuk-e Munkácsy holttestét? tekinthetjük-e őt, a kinél művész még a magyar névnek nagyobb dicsőséget soha sem szerzett, az ország halottjának? s indítsunk-e az iránt mozgalmat, hogy Munkácsy államköltségen temetessék el?

Harkányi Frigyes báró azt hiszi, hogy mind e kérdésekre csak egyazon felelet lehetséges: Munkácsy valóban a nemzet halottjának tekintendő; temetését államköltségen kell rendezni és arra a mozgalmat megindítani szükséges. (Általános helyeslés.)

Beöthy Zsolt azt hiszi, hogy a miért eddig nem volt rá eset, hogy országos gyászt okozzon nálunk egy művész elhunytja, ez nem ok arra, hogy ennek a gyásznak a nagy, országos jellegét most ne érezzük. A mi haladásunk, civilizációnk, kulturánk megköveteli, hogy ne csak a politikai, de a művészeti téren is teljes mértékben méltányoljuk azt, a ki hazánknak dicsőséget szerzett. És nálánál nagyobb dicsőséget még magyar művész Magyarországnak tényleg nem szerzett. Teljesen hozzájárul Harkányi báró javaslatához. (Általános helyeslés.)

Berzeviczy Albert teljesen csatlakozik az előtte elmondottakhoz. Csupán azt kívánja hozzátenni, hogy a megindítandó mozgalom kezdeményezésére és vezetésére senki sem lehet illetékebb, mint maga az államtitkár. (Általános helyeslés.)

Zsilinszky Mihály államtitkár konstatálni kívánja, hogy Wlassics kultuszminiszter jelenleg Bécsben van s ezért hirta össze az értekezletet ő, az államtitkár. De azt hiszi, hogy a temetés rendezésére és a most megindítandó mozgalom ébrentartására maga a miniszter fogja a bizottságot megalakítani. Addig mindenestre gondoskodni kellene arról, hogy a fővárosnál megtéssenek a kellő lépések arra, hogy Munkácsy tetemének díszsír helyet engedjen át.

Halmos János polgármester megjegyzi, hogy ez az intézkedés annyiban fölösleges, mert még a tanács holnapi ülésén fog gondoskodni arról, hogy a díszsír hely megszavassák, még pedig abban a parcellában, a melyben a Deák-mauzóleum körül a nemzetnek már is több nagynevű halottja nyugszik.

Zsilinszky megjegyzi még, hogy már táviratilag gondoskodott arról, hogy Munkácsy holtteste behalzsamoztassék és hogy az engedély, a tetemet hazahozatni, megadassék.

Szmrecsányi kéri, hogy a temetés rendezésébe Munkácsy egykori kollegái, a festőművészek, valamint a művészeti társulatok bevonassanak.

Zsilinszky ezt a kívánságot nagyon természetesnek tartja és megjegyzi, hogy már a mai értekezletre is több festőművészt hívott meg, ezek azonban akadályozva voltak a megjelenésben.

Vészi József képviselő felszólalására Molnár Viktor elmondja, hogy a kultuszminisztert táviratilag értesítette Munkácsy elhunytáról és hogy a mai értekezletről is részletesen értesíti a minisztert.

Ezzel az értekezlet véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Maestro Adriani**. Ez a név eddig ösmeretlen volt s legkevésbé sem híres. Most hirhetté lesz egy csapásra és a merre ujság van a világon, megösmérik. És emlegetik majd csodálattal, álmélkodón, borzalommal, elszörnyedéssel.

Mit tett ugyan maestro Adriani, a milánói zenetanár?

Ötven órán át zongorázott egyfolytában

egy két percnyi szünetet leszámítva. Ötven órán át és pedig nagyobb nehézség okáért variációkat játszott a közönség kívánta témák fölött. Az egész idő alatt egy támlánkülső kis széken ült, s amikor bevégezte a játékokat: földagadt kezekkel, roskadozó lábakkal és félig ájultan — kórházba kellett vinni őt.

* **A munkáskérdés Japánban**. A munkáskérdés nem port vert föl, de szelet. Annyi munkás ajakáról hangzanak föl azok a követelő kérdések, hogy a lehelletökből szinte szél kerekedik. Ez pedig tudvalevőleg korlátlan és mindenüvé eljáró — még Japánba is. Nem is régen van, hogy Japán egyáltalán az iparos államok sorába lépett és ime megjelent már az első munkáslap. „A munka világa” a címe és a célja a munkások érdekeit és egyesületeik szervezkedését előmozdítani. A japáni szociálistákat tehát ezennel anyakönyvezi a világ sok más munkásai, akik bizonyára örömmel ölelik keblükre a sárgabőrű testvéreket...

RÖPPENTYÜK.

* **A mai cselédek**. Asszony: Egyelőre nem fizetek magának nagy bért, mert a férjemnek nincs most állása.

Cseléd: Majd szerzek én neki állást nagy összekötötéseim révén!

* **Sokat kíván**. Rendező (a színészhez): Hisz ön nem tud játszani! Hát így néz ki egy halott lovag, ki vetélytársával halalos párbajt vívott? Hát nem tudja magát egy halott szerepébe beleélni?!

* **Ügyes kérő**. — ... és tudja ön az én leányomat eltartani?

— De bankár ur, hogy kérdezhet ilyesmit az ön jövődöbeli vejtől?!

* **Jutalom és büntetés**. Apa: Palkó, ha jól viseled magadat, akkor szabad neked a ládát felbontani, ha azonban rosszul viseled magadat, akkor neked kell a ládát felbontani!

KÖZGAZDASÁG.

Szomorú tanulságok.

Debreczen, május 3.

E hó 27-én szomorú reggelre virradt Magyarország sík területein szőlőt termelő gazdaközönségünk nagyrésze.

Debreczen homokszőlőinek nagyrésze is — mint hallom — 80-90 százalékban pusztult el a fagy miatt és nem is vigasztalás, hogy más helyeken is így történt.

Orvosság nincs; vigasztalás sines! Sőt a valóságos eredménye ez országos csapásnak elszomorítóbb leendő, mint a hogy azt sokan képzelik; hiszen akárhány tőke fagyhatott meg úgy, hogy többé ki sem hajt.

A debreczeni szőlő- és bortermelők szövetségének telepe szintén megérzi ezen általános fagy okozta kárait; de itt közel sines annyi ok az aggodalomra, mint a többi szőlőterületeken. Itt legtöbbet szenvedett az ezerjő faj szakasz. Ebből a dör fészkekben (mely gödrökben) levő részek 70-80%-ban fagytak el. A dombokon 50%-nyi kárt vélek lenni. Az ezerjő csapos mivelet szerint kezeltek. Kezeltek így még más több faj is; de ezek a fagy előtt még nem voltak megmetszve. Az ezerjő szakaszok után olyanok következtek, a melyek szintén a fagy előtt — de az ezerjőnél mégis később — lettek és pedig szálvesszőre metszve.

Volt ezeken kívül — hála Isten, bőven — a mi egyáltalán még nem volt a fagykor megmetszve.

A mai nap nagy részét a fagykar kutatásával töltöttem. En azt hiszem, hogy tapasztaltam e közben egyet-mást s azt ide jegyezgetem.

Nagy kár van a korán és csapra metszett ezerjőben. Megközelítő kár sines a pár nappal később metszett szálvesszős rizling stb.-ben. Ugyszólván semmi kár sines a terület azon nagy részét tevő táblákban, a melyeket a fagy metszetlen talált!

Mi lehet ennek a magyarázata? Szerintem főképen a korai metszés. Ezt én abból következtetem, a mit ma láttam.

Azt látom ugyanis, hogy az ezerjóban, a mely tőke erős volt, egészen elvesztette termését. Miért? mert megmetszetvén, nagy erővel hajtotta ki rügyeit s ezeket már félig-meddig már festett állapotban találta a fagy. A gyengébb tőkén több az élő rügy, mert ezek a fagy előtt még csak fejletlenek valának.

Azt is látom, hogy a — csupán 1—2 nappal — későbbre metszett szálveszűsőkön harmadrésnyi kár sincs. Miért?

Mert még ha erős volt is a tőke; ennek tápereje a szálveszű rügyei által is igénybe vétetett, a tőkében — többfelé osztott szét; s így ennek sokkal több rügye nem volt akkor még a fejlődés olyan stádiumában, hogy a fagy hatását megsejtette volna.

Végül látom, hogy a metszetlen tőkéknek semmi bajuk... Mert itt még kevésbé voltak a rügyek kifejlődve és épen a metszetlen tőkék ilyen szerencsés meneküléséből következtetem, hogy nem igen lehet téves fenti kombinációm.

Nemcsak elméletből ismerem a homoktalaj azon tulajdonságát, hogy rendkívül gyorsan nyeli be vagy veszíti el a meleget és épen azért, őszintén szólva, rendkívül csodálkozom azon a homokszőlővel bíró nagyközönségen, a melyik épügy tudja, mint akárki más, a homok ezen tulajdonságait; épügy tudja, hogy hazánk minden termés hullámzásának szülőke a nálunk mindig szeszélyes és soha meg nem bízható tavasz és mégis megelégszik azzal, hogy a fagykártól évről-évre egész magyaros kényelemmel rettegjen; de egyebet ne tegyen.

Épen azért, okuljunk tisztelt szőlőtermelőink annyit, a mennyit tudunk, az annyira keserves eseten és tegyük meg, a mit lehet jövőre, hogy azt elkerülhessük és pedig:

1. A homokon csak akkor siessünk a nyitással, ha lágy, nedves telünk volt és a rügyek lepállásától lehet tartanunk.

2. Sok mindent lehetne ellene felhozni, de mégis azon eredményre jutok a latolgatásnál, hogy ne siessünk a metszéssel! (Maga ez a pont egy önálló cikksorozatra való téma, de most hosszúra vezetne. — Szívesen várjuk. Szerk.) Ezer szerencse, hogy hamarabb el nem foglalhattam állásomat; mert akkor én is jobban haladtam volna a metszéssel és most óriási volna a kár.

3. Ha nem volna ezélünk szálveszűs miveletet üzni, még az esetben is hagyjunk meg rendes metszésekor egy tavalyi csapról nőtt vesszőt egészen; mert ez zabolázza a gyökérzetével — lemetszetvén — arányban nem álló földfeletti részt a sokszor (különösen homokon) veszélyes korai fejlődésben; és mert akárhányszor nem lehetünk még tisztában metszésekor, hogy ugyan meg tudja-e minden munkás bírálni, hogy a meghagyni szándékolt csapok rügyei életképesek é? és mert most két éve is láttam rá esetet, hogy a rendesen metszett homoki szőlőn semmi sem termett épen ezen okból.

Ez a szál vessző igen jól fog most nekem is a szövetezeti telepen és hagyom is, hogy hadd bóbiskoljon ő csak a tőkén mind addig, míg az idő haladtával többet láthatok, biztosabban tudhatok; és akkor... ha nem kell, vagy nem akarom meghagyni, teszék róla; de inkább áldozok ezen pótmunkára, mintsem semmivel maradjak.

A meghagyott szálveszűt nem szabad kötéssel fixirozni, mindaddig, míg az idő jól fel nem melegedett; mert tapasztalati tény, hogy a mereven kikötött vessző. hamarabb elfagy, mint a szabadon lóbálódzó.

Végül pedig az is számtalanszor bizonyított tény, hogy éjjeli füstöléssel szőlőt, gyümölcsöt, kiültetett dohányt már sokszor megmentettek. Minthogy pedig egyáltalán nincs kizárva, hogy még e tavaszon is lehessen még fagy; tehát nem lesz felesleges, szalmás trágyát, gyaluforgácsot, apróra vagdalt száraz venyigét stb. a legmélyebb helyeken készen tartani és olyankor, a mikor naplemente idejében a hőmérő 8 fokra le szállott, résen lenni, hogy ha még lejjebb

— 4 fokra — süllyedne, egy kis kátránnyal az így előre elkészített csomókat leöntve, azonnal meggyújthassuk.

Biró Géza,
a szövetezeti szőlőtelep ügyvezetője.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, május 2.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	7.00—7.25
"	78	7.15—7.45
"	79	7.20—7.50
"	80	7.45—7.60
Róza	71/73	6.10—6.20
Árpa		5.45—5.60
(jobb)		
Zab		4.70—4.80
prima		
Tengeri		5.60—5.70
Köles		
Napraforgó mag		
Bükköny		
Lóhere		
Luczerna		
Pogácsa napraforgó		
tökmag		
Bab (fehér)		

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Írta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.) 40.

XVI. Az elejtett koporsó története.

Emma, a mintaserü szépség, nagyon el volt foglalva valamivel. Egy egész órán át egyébről sem akart beszélni. A téli est félhomályában egy férfit látott a Marina-tér 5-ik számú házába bemenni, a ki nem volt sem a nagybátyja, sem a földszinti szobák lakója: Saltash ur.

— Mr. Saltash volt, — mondá Smithné, most már harmad vagy negyed ízben. — Kétségtelen, hogy nem lehetett más, mint Saltash ur. Láthatod, hogy sötétes van és így bizonyosan tévedtél. Hiszen még én velem is megtörtént, hogy tévedtem. Smithet egyszer édes apádnak néztem, pedig ugy-e bizony nem sok hasonlatosság van közöttük, ha közről nézi őket az ember.

Smith szereti hinni, hogy nincs egy csöpp hasonlatosság se köztük, de nem nyilvánította hangosan véleményét.

— De mikor mondom, hogy nem Saltash ur volt, — kiáltott Emma indulatosan. — Épen úgy nem volt Saltash ur, mint akár a bácsi. Mindkettőjük magas, — kivált Saltash ur — míg az a férfi, kit bejönni láttam, középtermű volt.

— Hol voltál te akkor, mikor bejönni láttad? — kérde Smithné.

— A tulsó oldalon jöttem lefelé és épen Spiggsékhez értem, — tudja néni, hol a gyerekek számárhuruban vannak, — mikor megláttam az utczaajtóban. Megállott egy pillanatra, mintha hallgatóna és azután bejött. Tetőtől talpig jól megnézhettem, csak az arcát nem láttam, mert az a másik oldalra volt fordulva és még úgy gondolkoztam magamban: „vajon ki vagy te, hogy a bácsi és a néni kapuján olyan bátran, csak úgy csöngetés nélkül bemehetsz?” — és avval jöttem be, hogy egész bizonyosan találók itt valami idegent és maguk azt mondják, hogy nem is jött be senki!

Emmát egészen kihozta sodrából, hogy elbeszélését kételkedve fogadták.

— Tán csak nem gondolja, néni, hogy én ezt csak úgy kitaláltam? — szólt méltatlankodva, mikor a tiszteltremélt hölgy valami más, elfogadható módon akarta a dolgot megmagyarázni. — De mikor mondom, hogy nem a szomszédkapu volt és nem Saltash ur; hiszen hányszor megmondtam már! Itt volt, a maguk saját kapujánál és be is jött ide és ha azt akarják, hogy az éjjel álmukban mindnyájukat meggyilkolják, azután ne mondják, hogy én nem figyelmeztettem előre magukat.

— Eredj, nézz széjjel, — mondá végre Mrs. Smith férjének. — Eredj be minden szo-

bába és nézd meg, nincs-e ott valaki. Együttal azt is megkérdezheted, hogy nem Mr. Saltash jött-e be és hogy nem volt-e kinn ma este.

A Saltash nevének említése olyan hatása volt Emmára, mint a piros posztónak a dühös bikára és azonnal újra el kezdte a bizonykodást:

— Nem szükséges, hogy megkérdezze; ha csak a néni kedvéért nem; mert én nagyon jól tudom, hogy nem ő volt. Bárcsak soha sem jöttem volna ide látogatónak, ha így kételkednek a szavamban. Nem Saltash ur volt és ha reggel az összes ezüstneműnek hült helyét találják, tudom, majd banni fogják, hogy nem néztek utána.

— Jobb is lesz, ha bemegy széjjel nézni, — szólt Smithné békitő hangon, — ha Emma olyan határozottan állítja.

Smith felállott és kiment a konyhából.

— Én nem mondom, világért sem, hogy nem mondasz igazat, Emma — mondá a néne — én csak azt mondom, hogy mindnyáján tévedhetünk.

— Jó, hisz majd meglátjuk, — felelt a szépség mintaképe. — Jó lenne az ajtót félig kinyitni, hogy rögtön futhassunk rendőrökért mihelyst a bácsi kiáltani fog.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 215.

Bérlet 175. szám „A”

Csütörtökön, 1900. évi május hó 3-án

Cornevillei harangok.

Operette 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Pénteken, május 4-én bérlet 176. szám „B”
Udvardi Emilia kisasszony vendégfelléptével:
A troubadour. Nagy opera 5 felvonásban.

Szombaton, május 5-én bérlet 177. sz. „C”
Váljunk el. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Sardou
Viktor.

Vasárnap, május 6-án két előadás; délután
3 órakor félhelyarakkal: *A kis szökevény*.
Operette 4 felvonásban; este 7 és fél órakor
bérletszünetben: *A szökött katona*. Eredeti népszínmű 3 szakaszban. Irta: Szigligeti Ede.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Hirdetmény.

Cs.-Ujfalusi községben haszonbérbe kiadó több évekre

egy uri lak

gazdasági épületekkel. Az uri lak körül hatvan köblös tag.

Ugyanott kétszázkilenczven köblös (1200 □ öles) kiszáradt lápi birtok is kedvező feltételek mellett kiadó.

Ertekezhetni Pongrácz Géza urral, Angyalos, u. p. Csenger (Szatmármegye).

Hirdetmény.

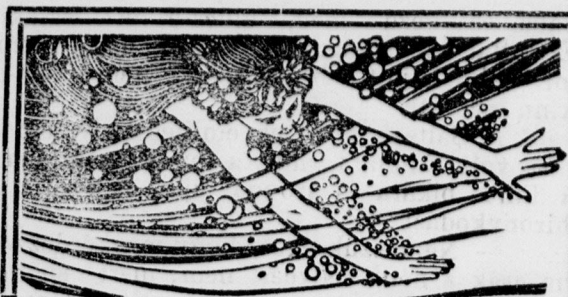
Cs.-Ujfalusi határban 290 hold (1200 négyszög öles) lápi

tagos birtok, jó legelő

a folyó évre legeltetésre kedvező feltételek mellett

kiadó.

Ertekezhetni Pongrácz Géza urral Angyalos, u. p. Csenger (Szatmármegye).

Herzog Metternich-féle
KÖNIGSWARTI
RICHARD-FORRÁS

A világ legkitünőbb asztali vize.

Természetes szénsavdús tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcs-szörppel vagy likőrrel való keverésre. Feltűnő gyógyhatású emésztési zavaroknál, ugyszintén a légeső és húgyhólyag idült hurutos bántalmánál.

Járványos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult.

Kapható helyben
Geréby Fülöp utódai

uraknál, mint főraktárosoknál
és minden jobb vendéglőben
Országos főraktár és iroda
BUDAPEST, VIII., József-körút 9. sz.

4146. P.
1900.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék felszólítja mindazokat, a kik néhai Paksy Imre volt debreczeni kir. közjegyző biztosítékára az 1886. évi VII. t.-cz. 40. §-ának rendelkezése alapján törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket a jelen hirdetménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számítandó három hónap alatt a királyi törvényszékhez jelentsék be; mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték feloldása iránt intézkedni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszéknél 1900. évi márczius hó 12-én.

Szűts,
elnök

Rózsa,
jegyző.

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. } frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, teljes uri öl- } " 6.— és 6.90 jobb
tőnyt (kabát, nadrág, } " 7.75 finom
mellény) ad, ára csak } " 8.65 finomabb
" 10.— legfinomabb

Egy szelvényt fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltőszöveteket, turista-lodeneket, legfinomabb kamgarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minték ingyen és bérmentve. Mintahú szállításonl biztosíték
A magánfelek előnyei: szöveteket lézvetlenül fenti cégtől a
gyárhelyiségből rendelni tetemesek.

SPORA-féle

világhírű **KLATAU-i**
disz- és óriási szegfü.

Kitüntetve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen,
Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a Mainban
stb. a legmagasabb díjakkal.

Elite-választék

5 darab 16 Kor.

Kiállítási és reklám minta fajok

10 darab 16 Kor.

Óriási szegfü

10 darab 10 Kor.

Disz-szegfü

10 darab 5 Kor.

Kerti-szegfü

10 darab 2 Kor.

Remontánszegfü

10 darab 6 Kor.

50 darabnál 10 százalék, 100 darabnál 20
százalék engedmény. Képes árjegyzék ingyen,
bérmentve.

Fr. Spora

szegfü-kivitel Klatau (Csehország.)

15875.

I. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, hogy Debreczenben az államkincstár tulajdonát képező Piacz-utca postaépületben a XII-ik felmérési felügyelőség és postahivatal elhelyezésére szolgáló emeleti rész tetőzetének s belső helyiségeinek tatarozása iránt a debreczeni m. kir. államépítészeti hivatal által négyezerkétszázharminczkilenc korona 76 fillér költségelőiránnyal megállapított építési munkálatokra 1900. év május 12-én délelőtt 9 órakor a kir. pénzügyigazgatóságnál, zárt írásbeli ajánlat után versenytárgyalás fog tartatni.

A vonatkozó költségvetés a pénzügyigazgatóság 4-ik számú hivatalszobájában Dóczy József kir. pénzügyi s. titkár urnál az érdeklődők által naponként 11—12 óra között megtekinthető.

A zárt írásbeli ajánlatok 1 koronás bélyeggel ellátva, s a borítékon a következő felírással:

A tekintetes m. kir. Pénzügyigazgatóságnak

Debreczenben.

Ajánlat a XII-ik felmérési felügyelőség hivatalhelyiségének tatarozására.

430 korona bánatpénzzel, mely vagy készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirban melléklendő, vagy a debreczeni m. kir. adóhivatalnál történt letéteményezése, a pénztári letéti nyugtával igazolandó, az árlejtés napján délelőtt 9 óráig a kir. pénzügyigazgatóság főnökének kezéhez adandók át.

A benyújtandó ajánlatban megemlítendő, hogy ajánlattevő a 4239 korona 76 fillérnyi összegből, számokkal és betűkkel kiirandó, milyen százalék leengedése mellett hajlandó a tatarozást elvállalni.

A kir. pénzügyigazgatóság által nem ismert vállalkozók kötelesek olyan közhatósági bizonyítványt ajánlatukhoz mellékelni, melyből kitűnik, hogy az elvállalt munka teljesítésére megfelelő műszaki és vagyoni képességgel bírnak.

Hiányosan felszerelt vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlattevők közötti szabadválasztás a kir. pénzügyigazgatóságnak jogában áll.

Az ajánlat az ajánlattevőre a benyújtás napjától, az államkincstárra nézve azonban csak a szerződés jóváhagyása után válik kötelezővé.

A munkálat teljesítésével megbízott vállalkozónak bánatpénze visszatartása mellett szerződés köttetik, a többi ajánlattevő bánatpénze visszaadatik.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Debreczen, 1900. április 26-án.

Szunyogh.

Nyomatott a „Csokonai” nyomdában, Debreczenben.